

KINNITATUD

Varade asekancleri 05.12.2024 otsusega
nr 14-13.6/93-2

„Siseministri 24. mai 2023. a Meetme tegevuse
21.4.7.6 „Ennetav ja turvaline
elukeskkond“ 2025. aasta tegevuskava, eelarve
ja eelarve seletuskirja esitamine“
LISA 1

Toetatavate tegevuste tegevuskava perioodil 01.01.2025-31.12.2025

1. Toetatav tegevus 2.1: Spetsialistide koostöömudel keskmise ja kõrge riskikäitumise ga noorte toetamiseks

1.1. „Ringist välja“ koostöömudeli arendamine, rakendamine ja laiendamine

1.1.1. Partnerluslepingu sõlmimine. 2023. aastal sõlmis elluviija partnerluslepingu Sotsiaalkindlustusametiga (edaspidi punkti 1 raames *partner*).

1.1.2. Juhtrühma ja tegevuse töörühma moodustamine ning kokku kutsumine.

1.1.2.1. 2025. aastal korraldab elluviija 2024. a moodustatud projekti juhtrühma ja selle juurde moodustatud toetatava tegevuse 2.1 töörühma kohtumise(d), et otsustada ja suunata tegevuse arendamise ja laiendamisega seotud põhimõttelisi küsimusi ning anda hinnang tegevuse elluviimisele ja tulemustele.

1.1.3 2025. aastal jätkab partner ettevalmistusi „Ringist välja“ koostöömudeli arendamiseks ja laiendamiseks. Partner jätkab ettevalmistusi „Ringist välja“ koostöömudeli kasutuselevõtuks kohalikes omavalitsustes (edaspidi *KOV*), kes valiti 2023. a avaliku konkursi tulemusena osalema toetatava tegevuse 2.4 raames toimivas turvalisuse arenguprogrammis.

Ettevalmistused hõlmavad järgnevat:

- Partneri ja KOV koostöökorralduse läbi rääkimine;
- KOV tasandi koostöölepingu ja koostöökorralduse väljatöötamine koostöömudeli kasutuselevõtuks KOV, politsei, tervisekeskuste ja teiste kaasatud osapoolte spetsialistide koostöös.

Koostöömudeli kasutuselevõtuks ja selle rakendamise toetamiseks toimuvad muu hulgas ka töökohtumised, infopäevad, ja koolitused koostöömudelisse kaasatud osapoolte esindajatele.

Arendamisel ja laiendamisel võetakse arvesse varasemalt läbiviidud tegevuste tulemusi ja ilmnenu vajadusi.

2025. aastal jätkab partner „Ringist välja“ koostöömudeli rakendamise toetamist ja nõustamist seda juba varasemalt rakendanud ja 2024. aastal rakendama asunud KOV-ides. Nõustamine, sh alustavatele võrgustikele, toimub terve „Ringist Välja“ mudeli rakendamise vältel. Toimivatele võrgustikele pakutakse vajaduspõhist nõustamist, refleksioonikohtumisi ja kosisioone. Toimuvad piirkondlikud ja üle-eestilised rakendajate kogemusvahetused (kontaktne 1x aastas kevadel ja virtuaalne 1x aastas sügisel).

1.1.4. 2025. aastal täiendab partner vajadusel „Ringist välja“ koostöömudeli koolitusprogrammi ja koolitusi, sealhulgas vajaduse korral töötab välja uusi koolitusi. Partner korraldab 2025. aastal „Ringist välja“ koostöömudeli võrgustikku, sh projektimeeskonda, kuuluva te le spetsialistidele baaskoolitusi, täiendkoolitusi, seminare, nõustamisi ja jätkukoolitusi (sealhulgas e-õppe vormis). Vajadusel osaletakse (projektmeeskonna liikmed ja ekspertidest kolmandad isikud) väljaspool Eestit toimuvatel seminaridel ja konverentsidel kogemuste vahetamise eesmärgil.

1.1.5. 2025. aastal partner koostab ja täiendab „Ringist välja“ koostöömudeli koolitus-, juhend- ja teavitusmaterjale. Eesmärgiks on teha materjalid kättesaadavaks eelkõige elektrooniliselt, vajaduse korral paberkandjal, sealhulgas kirjastatult.

1.1.6. „Ringist välja“ koostöömudelit kasutavate spetsialistide võrgustikud viivad läbi

võrgustikutöö kohtumisi, kus toimub juhtumite hindamine, probleemide tuvastamine ja lahenduste otsimine koostöös noore, tema pere ning juhtumist lähtuvate spetsialistidega.

1.1.7. 2025. aastal partner alustab „Ringist välja“ koostöömodeli mõjuhindamise väljatöötamist (mõju hindamise mudeli väljatöötamine, mõju hindamiseks laiapõhjaliste andmete kogumine ning mõju hindamise läbiviimiseks võimaliku täiendava rahastuse otsimine).

1.2. Tegevused toimuvad 01.01.2025-31.12.2025

Tabel 1. Tegevustega seotud näitajad

Toetatava tegevuse näitaja nimetus ¹	Siht-tase (2024)	Siht-tase (2029)	Alategevuste väljundid ² tegevuskava perioodil	Kavandatud saavutustase tegevuskava perioodil	Selgitus
Ennetus-tegevustes osalejate arv	40	420	Teenuses noorte arv	80(120)	„Ringist välja“ teenusesse suunatud noorte arv 2025. aastal on 80 noort ning kumulatiivselt aastatel 2024-2025 120 noort.
			Töörühma kohtumine	1	Projekti juhtrühma juurde moodustatud toetatava tegevuse 2.1 töörühma kohtumine 2025. aastal.
			Partneri korraldatud koolitused võrgustikku kuuluvatele spetsialistidele	8	Partner korraldab 2025. aastal „Ringist välja“ koostöömodeli võrgustikku kuuluvatele spetsialistidele koolitusi, seminare, nõustamisi ja jätkukoolitusi (sealhulgas e-õppe vormis).
			Juhendmaterjali ja koolitusmaterjalide täiendamine	1	Partner koostab ja täiendab „Ringist välja“ koostöömodeli koolitus-, juhend- ja teavitusmaterjale

2. Toetatav tegevus 2.2: Koolitused ennetusalase kompetentsi arendamiseks ning riskikäitumisega noorte toetamiseks.

2.1. Ennetuskoolituste arendamine ja elluviimine

2.1.1. Partnerluslepingu sõlmimine. 2023. aastal sõlmis elluviija partnerluslepingu Tervise Arengu Instituudiga (edaspidi punkti 2 raames *partner*).

2.1.2. Juhtrühma moodustamine ning kokku kutsumine.

2.1.2.1. 2025. aastal korraldab elluviija projekti juhtrühma kohtumise(d), et otsustada ja suunata tegevuse arendamise ja koolituste läbiviimisega seotud põhimõttelisi küsimusi ning anda hinnang tegevuse elluviimisele ja tulemustele.

2.1.3. 2025. aastal jätkub ennetuskoolituste koolitajatele koolituste, täienduskoolituste ja supervisioonide korraldamine ennetuskoolituste kvaliteedi tagamiseks ja koolituste pakkumise võimekuse tõstmiseks. Partner jätkab olemasolevate koolitajate koolitusvajaduse hindamist. Samuti jätkab partner 2025. aastal uute koolitajate valiku protsessi ja -kriteeriumide ja koolitajate ülesannete ja kohustuste kontseptsiooni ajakohastamist, et tagada piisav hulk pädevaid ja motiveeritud koolitajad toetatava tegevuse

¹ Näitaja nimetus on sätestatud TAT-is.

² Väljundid on alategevuste konkreetset, mõõdetavad tulemid (nt koolituste arv, koolitatud inimeste arv, analüüs, veebileht jne)

elluviimise perioodiks. Partner valmistab ette ja viib läbi vähemalt ühe koolituse koolitajatele (nii olemasolevatele kui uutele).

- 2.1.4. Ennetuskoolituste arendamine. Partner jätkab 2025. aastal rahvusvahelisel ennetusõppekaval *European Universal Prevention Curriculum* (EUPC) põhineva koolitusprogrammi ja õppematerjalide täiendamist nii teemade kui meetoodika osas, et tagada nende järjepidev aja- ja asjakohasus ning vastavus sihtrühma vajadustele.
- 2.1.5. Ennetuskoolituste läbi viimine. 2025. aastal jätkab partner ennetuskoolituste ettevalmistamist ja korraldamist toetatava tegevuse 2.4 raames toimivas turvalisuse arenguprogrammis osalevate KOV-ide ja ennetustegevusse kaasatud osapoolte esindajatele. Partner selgitab välja KOV-i koolitusvalmiduse, võimalikud koolitusel osalejad ja nende vajaduse ning valmiduse koolitustel osalemiseks. Partner lepib KOV-iga kokku ka koolituste praktilise korralduse küsimused (toimumise aeg, koht jms). 2025. aastal korraldatakse KOV-ide ja kaasatud laiemal sihtrühma esindajatele vähemalt üks 5-päevane koolitus.
- 2.1.6. 2025. aastal partner jätkab veebikeskkonna loomist. Partner jätkab veebikeskkonna arendamist, mis võimaldaks sihtrühmal pääseda ligi ennetuskoolitustega seotud materjalidele ja vajaduse korral veebikoolitus(t)ele ning kus avaldatakse teisigi ennetusvaldkonna ja selle arengutega seotud materjale.
- 2.1.7. Ennetuskoolituste mõju hindamiseks hindamissüsteemi väljatöötamine. Partner jätkab eesti keelde sobivate hindamisvahendite välja valimisega ning nende kohandamisega. Samuti teeb partner ettevalmistusi, et töötada välja osalejate teadmiste, oskuste ja hoiakute muutuste seiramise põhimõtted.

2.2 Tegevused toimuvad 01.01.2025-31.12.2025

Tabel 2. Tegevustega seotud näitajad

Toetatava tegevuse näitaja nimetus	Sih-tase (2024)	Sih-tase (2029)	Alategevuste väljundid tegevuskava perioodil	Kavandatud saavutustase tegevuskava perioodil	Selgitus
Ennetus-tegevuste s osalejate arv	120	340	Ennetuskoolituste arv	1	2025. aastal toimub lisaks 2024. aastal toimunud 8-le koolitustele vähemalt üks 5-päevane koolitus.
			Koolitajate koolituste arv	1	2024. aastal korraldas partner 2 koolitajate koolitust. 2025. a viib partner läbi vähemalt ühe koolitajate täienduskoolituse.
			Ennetustegevustes osalejate arv	25 (207)	Ennetuskoolitustel osalejaid on 2025. aastal planeeritud 25. 2024 aastal oli 182 osalejat ja 2024-2025 aastate peale kokku 207 osalejat.
			Juhtrühma kohtumine	1	2025. aastasse on planeeritud 1 projekti juhtrühma kohtumine.

3. Toetatav tegevuse 2.3: Alkoholi ja teiste uimastitega seotud kahjude ja riskikäitumise vähendamise kompetentsi loomine

3.1. Sekkumisprogrammi ettevalmistamine, katsetamine, arendamine ja laiendamine

- 3.1.1. Partnerluslepingu sõlmimine. 2023. aastal sõlmis elluviija partnerluslepingu Tervise

- Arengu Instituudiga (edaspidi punkti 3 raames *partner*).
- 3.1.2. Juhtrühma ja tegevuse tööühma moodustamine ning kokku kutsumine.
- 3.1.2.1. 2024. aastal moodustas elluviija projekti juhtrühma ja selle juurde moodustatud toetatava tegevuse 2.3 tööühma. 2025. aastal korraldab elluviija nende kohtumise(d), et otsustada ja suunata tegevuse arendamise ja laiendamise seotud põhimõttelisi küsimusi ning anda hinnang tegevuse elluviimisele ja tulemustele.
- 3.1.3. Sekkumisprogrammi ettevalmistamine:
- 3.1.3.1. 2025. aastal jätkab partner vajadusel tutvumist *Stockholm Prevents Alcohol and Drug Problems* (STAD) programmi detailsete tulemustega ja rakendamist kirjeldavate materjalidega.
- 3.1.3.2. 2025. aastal partner jätkab sekkumisprogrammi kirjelduse Eesti oludele kohandamisega ja KOV tasandil sekkumisprogrammi läbiviimise juhendmaterjali koostamisega lähtuvalt Eesti õigusruumist ja erinevate spetsialistide rollidest. 2025. aastal tellib partner õigusanalüüsi alkoholi müügi järelevalve tegevuste välja selgitamiseks kehtivas õigusruumis.
- 3.1.3.3 Partner jätkab 2025. aastal sekkumisprogrammi, mille nimeks Eestis on valitud „Teadlikult turvalisem“, läbiviimiseks vajalike materjalide (sealhulgas juhendmaterjal, teavikud, jaotusmaterjalid, ankeedid ja teised töövahendid) koostamist ja kaasajastamist (sealhulgas tõlkimine, kohandamine eesti ja vene keelde ning keeleteoetamine) ning kujundamist trükkimiseks või veebis avaldamiseks.
- 3.1.3.4. Partner tutvustab sekkumisprogrammi kohtumistel, koosolekutel, seminaridel ja teistel asjakohastel üritustel (sh välisriikides). Toimuvad töökohtumised projekti erinevate osapooltega (KOV, elluviija, partner, meelelahutusasutuste esindajad jt).
- 3.1.3.5. Partner jätkab TAT-i punktis 2.3.3.1.3 kirjeldatud koolituste välja töötamist ja läbi viimist ning koolitajate leidmist ja koolitamist. Selleks leiab ja kaasab partner vajalikud eksperdid ning jätkab ka koolitusmaterjalide (sh ülesanded ja testid) välja töötamist (sh tõlkimine eesti ja vene keelde ning keeleteoetamine). Partner jätkab ka e-koolituste pakkumiseks tehnilise lahenduse välja töötamist.
- 3.1.6. Sekkumisprogrammi katsetamise ettevalmistamine vähemalt kahes toetatava tegevuse 2.4 raames turvalisuse arenguprogrammi valitavas KOV-is (KOV-id selguvad turvalisuse arenguprogrammi II lennu avaliku konkursi tulemusel 2025 sügisel). Ettevalmistused hõlmavad järgnevat:
sekkumisprogrammi koostöömodeli tutvustamine KOV-is;
vajalikest tegevustest ülevaate andmine;
sekkumisprogrammi meeskonna ja KOV vahelise koostöökorralduse kokkuleppimine.
- 3.1.7. Partneri eestvedamisel alustavad kaks ja jätkavad kaks toetatava tegevuse 2.4 raames turvalisuse arenguprogrammis osalevat KOV-i 2025. aastal sekkumisprogrammi katsetamist. Jätkajateks on Tallinna linn ja Saaremaa vald ning alustajateks Narva linn, Kohtla-Järve linn või Viljandi linn (valik selgub projekti 2024. aasta juhtrühma koosolekul). Partner juhendab, nõustab ja toetab sekkumisprogrammi katsetamist nendes KOV-ides.
- 3.1.8. Partner jätkab sekkumisprogrammiga seonduvate teavitustegevuste ette valmistamist ja läbi viimist. Partner hangib jaotusmaterjalide (nt postrid, kleepsud, sildid, teavikud abi saamise võimaluste kohta jms) koostamise ja valmistamise (sh kujundamine, tiražeerimine), mida levitada alkoholi tarvitamise keskkondades.
- 3.1.9. Partner jätkab sekkumisprogrammi tulemuslikkuse ja mõju hindamise ettevalmistamise ja läbiviimisega. Selleks jätkab sekkumisprogrammi hindamise metoodika väljatöötamist ning toimub süsteemne andmete korje. Partner korraldab sekkumise baastaseme hindamiseks alkoholi kättesaadavuse testostlemise uuringu ja kordusuuringu läbiviimise, ning andmete avaldamise. Alkohoolsete jookide kättesaadavuse baastaseme hindamiseks viidi 2024. aastal testostlemine läbi Tallinnas ja Saaremaal kui kahes programmiga liitunud KOV-is. Hindamisplaani kohaselt on planeeritud 2025. aasta teises pooles läbi viia Tallinnas ja Saaremaal kordusuuringu programmi lühiajaliste mõjude ehk kättesaadavuse hetkeseisu määramiseks. Kordusuuringu eelduseks on, et Tallinnas ja Saaremaal on programmiga liitunud piisavalt meelelahutusasutusi, et mõjusid hinnata. Lisaks on planeeritud 2025. aastal läbi viia baastaseme hindamine 2025. aastal sekkumisprogrammi katsetama asuvates tegevuse 2.4 raames turvalisuse arenguprogrammis osalevates KOV-ides.
Mõju hindamiseks koostab partner koolituse tagasiside küsimustiku, kogub vastavalt sellele tagasiside ja analüüsib seda regulaarselt. Partner disainib küsitlusuuringu, viib

läbi veebiuuringu ning korraldab sihtgrupi uuringus osalemise reklaamimise.

3.2. Tegevused toimuvad 01.01.2025-31.12.2025

Tabel 3. Tegevustega seotud näitajad

Toetatava tegevuse näitaja nimetus	Siht-tase (2024)	Siht-tase (2029)	Alategevuste väljundid tegevuskava perioodil	Kavandatud saavutustase tegevuskava perioodil	Selgitus
Ennetus-tegevustes osalejate arv	80	380	Sekkumisprogrammi koolitused	8(9)	2025. aastal toimub vähemalt 8 ettevõtjate ja KOV ning politseinike koolitust. Perioodil 2024-2025 kokku 9 koolitust.
			Sekkumisprogrammi katsetamine	2(4)	Partner jätkab sekkumisprogrammi katsetamist Tallinnas ja Saaremaal ning alustab katsetamist Narvas ja Viljandis või Kohtla-Järvel.
			Ennetustegevustes osalejate arv	80 (89)	2025. aastaks on planeeritud sekkumisprogrammi koolitustel osalejateks 80, perioodil 2024-2025 kokku 89.
			Töörühma kohtumine	1	Projekti juhtrühma juurde moodustatud toetatava tegevuse 2.3 töörühma kohtumine 2025. aastal.

4. Toetatav tegevus 2.4: Kohaliku tasandi võrgustikutöö edendamine turvalisuse suurendamiseks

4.1. Kohalike omavalitsuste arenguprogramm turvalisuse tegevusmodeli katsetamiseks ja arendamiseks

4.1.1. Elluviija korraldab 2023. aastal avaliku konkursi ja valis turvalisuse arenguprogrammis osalema kaheksa KOV-i (Tallinna linn, Saaremaa vald, Elva vald, Saarde vald, Rapla vald, Narva linn, Kohtla-Järve linn, Viljandi linn), kes katsetavad arenguprogrammi raames turvalisuse tegevusmodelit. Elluviija korraldab 2025. aastal järgmise avaliku konkursi ja valib turvalisuse arenguprogrammis osalema veel kaheksa KOV-i, kes hakkavad arenguprogrammi raames katsetama turvalisuse tegevusmodelit aastatel 2026-2027.

4.1.2. 2025. aastal jätkab elluviija jätkab koostööd 8 turvalisuse arenguprogrammis osaleva KOV-iga (Tallinna Strateegiakeskus, Saaremaa vald, Elva vald ja Saarde vald, Narva linn, Kohtla-Järve linn, Rapla vald, Viljandi linn) ja KOV-e toetava ekspertide meeskonnaga. Elluviija korraldab KOV-idega kohtumisi, infopäevi, seminare vms koostöö toetamiseks ja tegevuste elluviimiseks. Elluviija valis 2023. a riigihanke abil teenuseosutaja SkiVA Consulting, kes juhendab, nõustab ja toetab kaheksat kohaliku omavalitsust arenguprogrammi läbimisel.

4.1.3. 2023-2025. aastal arenguprogrammis osalevad KOV-id analüüsivad turvalisuse tegevusmodeli katsetamise käigus muu hulgas oma KOV-is turvalisusala last lähteolukorda, koostavad KOV-tasandi tegevuskava turvalisuse suurendamiseks,

viivad ellu tegevuskavas kavandatud tegevusi (sealhulgas TAT-i punktides 2.1–2.3 nimetatud „Ringist välja“ koostöömodelit, ennetuskoolitusi ja sekkumisprogrammi) ning seiravad ja hindavad tegevuskava täitmist ja tulemuslikkust. Selleks hangitakse või koostatakse analüüse, korraldatakse koolitusi, seminare, kohtumisi, nõustamisi, vajadusel lastele noortele suunatud sekkumisi ja (teavitus)üritusi ning hangitakse või koostatakse koolitusmaterjale, juhendeid, teabematerjale jms. Elluviija hangitud teenuseosutaja juhendab ja nõustab turvalisuse arenguprogrammis osalevaid KOV-e.

- 4.1.4. Turvalisuse tegevusmodeli arendamine ja sellealaste kogemuste jagamine. Arenguprogrammis osalemise kogemuse jagamiseks korraldatakse KOV-ide vahelisi seminare ja infopäevasid. Samuti korraldatakse koostööseminare ja -üritusi ning tutvutakse Eesti ja vajaduse korral teiste Euroopa riikide KOV-tasandi tegevustega turvalisuse suurendamiseks (võimaluse korral korraldatakse õppereise ja ekspertide visiite).
- 4.1.5. . 2025. aastal korraldab elluviija 2024. a moodustatud projekti juhtrühma ja selle juurde moodustatud toetatava tegevuse 2.4 töörühma kohtumise(d), et otsustada ja suunata tegevuse arendamise ja laiendamise seotud põhimõttelisi küsimusi ning anda hinna ng tegevuse elluviimisele ja tulemustele.

4.2. Kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustike tegevuse edendamine

- 4.2.1. 2025. aastal korraldab elluviija maakonna turvalisuse nõukogude ja turvalisusvõrgustike tegevuse edendamiseks, arendamiseks ja haldamiseks ning kaasamise parandamiseks koostöös kohaliku ja maakonna tasandi turvalisusvõrgustikega maakonnaüleseid ja üle-eestilisi maakondade vahelisi koolitusi, seminare, õppuseid ja kohtumisi maakondlike arendusorganisatsioonide ja maakondlike turvalisusnõukogude, kohalike omavalitsuste ning asjassepuutuvate asutuste, ettevõtete, ühingute ja ühenduste esindajatele. Maakonna turvalisuse võrgustike tegevus toimub aastaks kavandatud tööplaani alusel. 2024. aasta sügisel kavandati maakonna tasandi 2025. aasta tegevused ning 2025. a. sügisel kavandatakse 2026. aasta maakonna tasandi tegevused.
- 4.2.2. Kohaliku tasandi toetamiseks, turvalisusvõrgustike tegevuse edendamiseks, KOV-ide tegevuse nõustamiseks ja toetamiseks turvalisuse valdkonnas korraldatakse koolitusi ja seminare. Elluviija teeb oma veebilehel arendusi, et luua KOV-idele turvalised ja jätkusuutlikud võimalused turvalisusvõrgustike tööd edendada ja informatsiooni vahetada. Maakondlike ja kohalike turvalisusalaste võrgustike edendamiseks kujundatakse avalikku arvamust ning tehakse teavitustööd (sh artiklite avaldamine ja trükiste koostamine turvalisusega seotud teemadel).
- 4.2.3. Võrgustike töö mõjude hindamiseks kohaliku ja maakonna tasandi turvalisuse valdkonnas jätkatakse mõju hindamise mudeli väljatöötamist.

4.3. Tegevused toimuvad 01.01.2025-31.12.2025

Tabel 4. Tegevustega seotud näitajad

Toetatava tegevuse näitaja nimetus	Siht-tase (2024)	Siht-tase (2029)	Alategevuste väljundid tegevuskava perioodil	Kavandatud saavutustase tegevuskava perioodil	Selgitus
Arengu-programmis osalevate KOV-ide arv	8	16	Turvalisuse arenguprogrammis osalevad KOV-id	8	2023. a valitud 8 KOV-i osalevad arenguprogrammis. Kokku osaleb 2025. a arenguprogrammis 8 KOV-i. Avaliku konkursi tulemusel selguvad järgmised 8 arenguprogrammis osalevat KOV-i, kes alustavad osalemist 2026.

					aastal.
			Maakondlikud nõupidamised, koostööseminarid.	40	2024. aastal planeeriti 40 ja 2025. aastal on kavandatud täiendavalt 40 maakonna turvalisusnõukogude koostööseminari ja teisi kohtumisi ja sündmusi maakondliku võrgustikutöö edendamiseks, toetamiseks ja suunamiseks.